

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.943/2025/12.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, előadó bíró
Dr. Varga Eszter, bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. november 25.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmények

Terhelt(ek): fiatalkorú I. rendű

Első fok: Salgótarjáni Járásbíróság, 6.Bpk.514/2024/10., büntetővégzés,
tárgyalás mellőzésével, 2024. november 7.,
jogerő: 2024. december 27.

Az indítvány előterjesztője: a Nógrád Vármegyei Főügyészség

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés érdekében

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmények miatt fiatalkorú I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a Nógrád Vármegyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.514/2024/10. számú

büntetővégzését fiatalkorú I. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Salgótarjáni Járásbíróság a 2024. november 7. napján meghozott és 2024. december 27. napján jogerős 6.Bpk.514/2024/10. számú büntetővégzésével a Balassagyarmati Járásbíróság 6.Bpk.613/2022/4. számú büntetővégzésének próbára bocsátást kimondó rendelkezését fiatalkorú I. rendű terhelt vonatkozásában hatályon kívül helyezte és a próbára bocsátást megszüntette. Az I. rendű terheltet társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], valamint (a próbára bocsátás megszüntetésével érintett) 2 rendbeli társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntette [Btk. 380. § (1) bekezdés] miatt – halmazati büntetésül – háromszáz óra fizikai munkakörben letöltendő közérdekű munkára ítélte. Rendelkezett a közérdekű munka önhibából történő végrehajtása elmaradásának következményeiről, a bűnjelekről, a polgári jogi igényről és a bűnügyi költség viseléséről.

II.

[2] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Nógrád Vármegyei Főügyészség B. 164/2025/4. BF. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (2) bekezdés d) pont pontjára alapítottan – figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában írtakra – a megtámadott határozat fiatalkorú I. rendű terhelt vonatkozásában hatályon kívül helyezése, és az eljárt bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[3] Kifejtette, hogy a Salgótarjáni Járásbíróság büntetővégzése nem tartalmazza a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást. Álláspontja szerint a büntetővégzés indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes, amely a jogerős ügydöntő határozatot érintő abszolút eljárási szabálysértés.

[4] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.514/2024/10. számú büntetővégzését fiatalkorú I. rendű terhelt tekintetében helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra

[5] A Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.889/2025. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt – részletesen indokolva – fenntartotta.

III.

[6] Az ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapos.

[7] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[8] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[9] Az eljárási szabálysértés [Be. 649. § (2) bekezdés] miatt előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nincs iránya (1/2021. Büntető jogegységi határozat).

[10] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[11] A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja értelmében ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[12] Értelmszerűen, ha az indokolási kötelezettséghez kapcsolódó eljárási szabálysértés kifejezett törvényi szabály sérelmével jár, és nem mérlegelés körébe vonható, akkor az az eljárási sérelem nem lehet relatív szabálysértés, hanem feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető, vagyis abszolút eljárási szabálysértés.

[13] Nyilvánvalóan ilyennek tekintendő, ha a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez tartozó tényállás, vagyis e rendelkezés ténybeli alapja teljes egészében hiányzik (Kúria Bfv.III.777/2020/9. számú határozat, BH 2021.193.).

[14] A Be. 451. § (1) bekezdése szerint a bíróság határozata – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – bevezető részből, rendelkező részből, jogorvoslati részből, indokolásból és záró részből áll. Az (5) bekezdés alapján az indokolás a bíróság által megállapított, a döntés alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[15] Jelen ügyben a bíróság büntetővégzést hozott, ami ügydöntő határozat [Be. 739. § (2) bekezdés], és amelyre – ha a Be. másképp nem rendelkezik – az ítéletre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[16] A Be. 741. § (2) bekezdés d) pontja értelmében a bíróság a büntetővégzésben a Be. 740. § (2) bekezdésében felsorolt büntetés kiszabása, illetve intézkedés alkalmazása – továbbá a törvényhely a)-c) pontjaiban meghatározott egyéb intézkedések – mellett a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezheti, illetve az e) pontja értelmében az ügyek egyesítéséről rendelkezhet.

[17] A Be. 741. § (3) bekezdése alapján a büntetővégzés rendelkező részének tartalmaznia kell a Be. 561. § (2) bekezdésében foglaltakat, ekként a bűncselekmény Btk. szerinti megnevezését az alkalmazott törvényhely feltüntetésével – ideértve a bűncselekmény minősített esetének megállapításakor a bűncselekmény alapesetét meghatározó törvényhelyet is –, a bűncselekmény büntetési vagy vétségi megjelölését, többrendbeli vagy folytatódó bűncselekmény esetén ennek megjelölését, gondatlan alakzat esetén ennek megjelölését, továbbá az elkövetői és elkövetési alakzat megjelölését is [Be. 561. § (2) bekezdés c) pont]. A Be. 741. § (4) bekezdése szerint pedig a büntetővégzés indokolása a megállapított tényállást,

a vádra és a büntetővégzés feltételeinek fennállására való utalást, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelölését tartalmazza.

[18] A bűnösséget megállapító ítéletre vonatkozó rendelkezéseket a Be. 564. §-a foglalja össze. E törvényhely (3) bekezdése értelmében, ha a vádlott bűnösségét a bíróság próbára bocsátás ideje alatt vagy a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi, a próbára bocsátást megszünteti, és halmazati büntetést szab ki. A Be. 739. § (1) és (2) bekezdéséből következően e rendelkezés büntetővégzés meghozatala esetén is irányadó.

[19] A Be. 561. § (3) bekezdés c) pontja szerint a bíróság által megállapított tényállást az indokolásnak tartalmaznia kell.

[20] A Be. 562. § (1) bekezdéséből következően, ha a kihirdetés vagy a kézbesítés útján közölt ügydöntő határozat ellen sem az ügyész, sem a vádlott, sem a védő nem jelentett be fellebbezést, a határozat rövidített indokolása az 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pontjában meghatározottakból, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat.

[21] A Be. 564. § (3) bekezdése kimondja, hogy ha a vádlott bűnösségét a bíróság próbára bocsátás ideje alatt vagy a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi, a próbára bocsátást megszünteti és halmazati büntetést szab ki. Az ügyek egyesítése folytán a bíróság határozatának tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást is (54. BKv III/2. pont).

[22] Az iratokból kitűnően

– a Balassagyarmati Járásbíróság a 2023. január 11. napján jogerős 6.Bpk.613/2022/4. számú büntetővégzésével a fiatalkorú I. rendű terheltet 2 rendbeli, társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntette [Btk. 380. § (1) bekezdés] miatt egy év négy hónapra próbára bocsátotta, és megállapította, hogy a próbaidő tartama alatt pártfogó felügyelet alatt áll. A próbaidő 2024. május 10. napján telt volna el eredményesen;

– a Balassagyarmati Járási Ügyészség 2024. október 8. napján a B.428/2024/21. FK. számú vádiratában az I. rendű terhelttel szemben társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont] miatt emelt vádat (Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.514/2024. számú ügyirat);

– a Balassagyarmati Járásbíróság előtt 6.Bpk.613/2022. számon folyamatban volt büntetőügyet a Salgótarjáni Járásbíróságon 6.Bpk.539/2024. ügyszámon mint próbára bocsátás megszüntetése iránt indult ügyet új ügyként iktatták, amely ügyet a bíróság a 6.Bpk.514/2024. számú üggyhöz csatolt;

– a Salgótarjáni Járásbíróság – az ügyek Be. 486. § (1) bekezdés szerinti egyesítése nélkül – a 2024. november 7. napján meghozott 6.Bpk.514/2024/10. számú büntetővégzésében a Balassagyarmati Járásbíróság 6.Bpk.613/2022/4. számú határozatával az I. rendű terhelt vonatkozásában alkalmazott próbára bocsátást hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátást megszüntette, és az érintett bűncselekmények miatt is – halmazati büntetésül – háromszáz óra közérdekű munkát szabott ki;

– a büntetővégzést valamennyi, tárgyalás tartása iránti kérelem előterjesztésére jogosult tudomásul vette, ekként az ügyben tárgyalás tartására nem került sor, a határozat a fiatalkorú I. rendű terhelt vonatkozásában 2024. december 27. napján jogerőre emelkedett.

[23] A bíróság helyesen ismerte fel, hogy a fiatalkorú I. rendű terhelt próbaidő alatt elkövetett cselekménye miatt folyt előtte az újabb eljárás [Btk. 66. § (1) bekezdés b) pont]. Ezért törvényesen járt el, amikor ügydöntő határozatában – helyesen – a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezte, a próbára bocsátást megszüntette és a

fiatalkorú I. rendű terheltet a próbára bocsátással érintett bűncselekmények miatt is elmarasztalta.

[24] Megjegyzi a Kúria, hogy a bíróság az általa alkalmazott jogszabályok körében a próbára bocsátás megszüntetésére vonatkozó rendelkezésének anyagi jogi alapjaként tévesen hivatkozott a Btk. 66. § (1) bekezdés a) pontjára.

[25] A bíróság ugyanakkor a büntetővégzés indokolásában nem rögzítette a korábban eljáró bíróság által a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállásokat. Ekként a jogerős büntetővégzés indokolása nem tartalmazza azon cselekmények tényállását, amelyeket a Balassagyarmati Járásbíróság a 6.Bpk.613/2022/4. számú büntetővégzésében – amely a tényállás, a büntetőjogi felelősség és a jogi minősítés kérdésében „res iudicata-t” képezve köti az utóbb eljáró bíróságot – a fiatalkorú I. rendű terhelt vonatkozásában 2 rendbeli, a Btk. 380. § (1) bekezdésében meghatározott, társtettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntettként minősített.

[26] A jelen ügyben a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott jogerős büntetővégzés marasztaló tartalmú és joghátrányt megállapító ügydöntő határozat, amely annak ellenére nem tartalmazza a próbára bocsátás megszüntetésével érintett bűncselekmények történeti tényállását, hogy annak mellőzésére a Be. nem ad lehetőséget.

[27] Ebből következően a jogerős ügydöntő határozatból – a próbára bocsátás megszüntetésével érintett cselekményekre vonatkozó ténybeli alapok hiányában – nem állapítható meg, hogy a fiatalkorú I. rendű terhelt milyen bűncselekményeket követett el, az miként minősül, valamint ebből következően az sem, hogy a bíróság a fiatalkorú I. rendű terhelttel szemben milyen bűncselekmények miatt szabott ki joghátrányt, és a joghátrány kiszabása megfelel-e a büntető anyagi jogi szabályoknak.

[28] A próbára bocsátást elrendelő határozat a tényállás, a büntetőjogi felelősség és a jogi minősítés kérdésében – minthogy e vonatkozásban a vád tárgyává tett cselekményt a próbára bocsátást alkalmazó bíróság már jogerősen elbírálta – „ítélt dolgot” képezve köti az utóbb eljáró bíróságot.

[29] A bűnösség ismételt kimondásának nincs helye, ugyanakkor a bíróság határozata rendelkező részének tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban elbírált bűncselekmény megjelölését, azt, hogy amiatt is kiszabta a halmazati büntetést, az indokolásnak pedig tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást.

[30] A Be. ezek egyikének mellőzésére sem ad lehetőséget.

[31] Ekként a bíróság büntetővégzésének az indokolása a rendelkező résszel ellentétes, az ügyészség által hivatkozott abszolút eljárási szabálysértés – Be. 608. § (1) bekezdés f) pont –, és ezáltal a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósult.

[32] Mindezek alapján a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdés szerinti tanácsülésen eljárva a Salgótarjáni Járásbíróság 6.Bpk.514/2024/10. számú büntetővégzését a fiatalkorú I. rendű terhelt tekintetében a Be. 663. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[33] *A döntés elvi indoka*

Az ügyek együttes elbírálása folytán a bíróság határozatának tartalmaznia kell a próbára bocsátást elrendelő határozatban megállapított tényállást, miként a vonatkozó, alkalmazott jogszabályokat is.

A jogerős ítélet (határozat) indokolása ellentétes a rendelkező résszel, ha abból – a próbára bocsátás megszüntetésével érintett cselekményre vonatkozó ténybeli adatok, tényállás hiányában – nem állapítható meg, hogy a bíróság a terhelttel szemben milyen cselekmények

miatt szabott ki joghátrányt, valamint a joghátrány kiszabása megfelel-e a büntető anyagi jogi szabályoknak.

IV.

[34] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. november 25.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.943/2025/12. számú végzése 2025. november 25. napján véglegessé vált.

Budapest, 2025. november 25.

Dr. Bartkó Levente s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ